

На основу члана 47. став 3. Закона о енергетици ("Службени гласник РС", број 84/04),
Министар рударства и енергетике доноси

Правилник о условима, начину и програму полагања стручног испита за лица која обављају послове техничког руковођења, одржавања и руковаоца у објектима за транспорт и дистрибуцију природног гаса

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 93/2005 од 1.11.2005. године.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се ближи услови, програм и начин полагања стручног испита за лица која обављају послове техничког руковођења, одржавања и руковаоца у објектима за транспорт и дистрибуцију природног гаса.

Члан 2.

Стручни испит полаже се по програму и на начин прописан овим правилником, а састоји се из општег и посебног дела.

Члан 3.

Стручни испит полажу лица која имају високо образовање, више образовање и одговарајуће средње образовање и најмање три, односно две године радног искуства на одговарајућим пословима.

Члан 4.

Лице које је положило стручни испит предвиђен за ниже образовање а накнадно заврши виши степен образовања полаже само посебни део стручног испита предвиђен за тај степен школске спреме.

Лице које је положило стручни испит према прописима о грађењу или другим прописима, за обављање послова из члана 1. овог правилника полаже само посебан део стручног испита.

II. НАЧИН ПОЛАГАЊА СТРУЧНОГ ИСПИТА

Члан 5.

Стручни испит се полаже пред Комисијом за полагање стручног испита (у даљем тексту: Комисија) коју образује министар надлежан за послове енергетике (у даљем тексту: министар).

За лица која су запослена код енергетског субјекта који има седиште на територији аутономне покрајине стручни испит се полаже пред комисијом коју образује старешина надлежног органа аутономне покрајине.

Комисија се састоји од председника и четири члана који имају заменике.

Председник и чланови комисије су испитивачи за одређене предмете.

На предлог председника комисије могу се за поједине предмете ангажовати испитивачи ван састава комисије.

О ангажовању испитивача из става 4. овог члана министар, односно старешина надлежног органа аутономне покрајине, доноси посебно решење.

Члан 6.

Председник и чланови комисије, њихови заменици и испитивачи не могу имати нижи степен стручне спреме од стручне спреме кандидата који полаже стручни испит.

Члан 7.

Административно-стручне и техничке послове везане за полагање стручног испита пред Комисијом коју образује министар обавља Савез машинских и електротехничких инжењера и техничара Србије.

Уговором који закључују министар и организација из става 1. овог члана, ближе се уређују питања услова и начина организовања и висине трошкова полагања стручног испита.

Административно-стручне и техничке послове везане за полагање стручног испита пред комисијом коју образује старешина надлежног органа аутономне покрајине обавља покрајински орган надлежан за послове енергетике.

Старешина покрајинског органа надлежног за послове енергетике ће ближе уредити питања услова и начина организовања и висине трошкова полагања стручног испита.

Члан 8.

Трошкове полагања стручног испита, као и трошкове полагања поправног испита, сноси лице које полаже стручни испит (у даљем тексту: кандидат) или енергетски субјект код кога је запослен кандидат који полаже стручни испит.

Председнику, члановима комисије и њиховим заменицима припада накнада за рад у комисији, чија се висина одређује решењем о њеном образовању.

Члан 9.

Писмену пријаву за полагање стручног испита кандидат подноси Савезу машинских и електротехничких инжењера и техничара Србије, односно покрајинском органу надлежном за послове енергетике.

Пријава из става 1. овог члана садржи:

- 1) име, очево име и презиме кандидата;
- 2) датум и место рођења кандидата;
- 3) врсту школске спреме и смер који је кандидат завршио;
- 4) назив енергетског субјекта у коме је кандидат запослен, врста послова које обавља и године радног искуства;
- 5) врсту испита за који се кандидат пријављује и у ком испитном року жели да полаже.

Уз пријаву кандидат прилаже:

- 1) извод из матичне књиге рођених,
- 2) оверен препис дипломе или сведочанство о завршеној школи,
- 3) потврду енергетског субјекта о врсти послова на којима је кандидат радио и о радном искуству.

Члан 10.

О одобравању полагања стручног испита кандидат се обавештава непосредно или преко енергетског субјекта код кога је запослен.

Уз одобрење за полагање стручног испита кандидату се доставља и преглед градива стручног испита из члана 22. овог правилника.

Члан 11.

Комисија је дужна да утврди рок за полагање стручног испита који не може бити дужи од три месеца од дана пријема пријаве.

О датуму полагања стручног испита комисија је дужна да обавести кандидата најкасније тридесет дана пре дана одређеног за полагање испита.

Члан 12.

Кандидату који је приложио прописане доказе комисија одређује тему и рок за израду писменог стручног рада, који не може бити дужи од три месеца.

Из оправданих разлога, а на писмени захтев кандидата поднет пре истека рока из става 1. овог члана, рок за достављање писменог стручног рада може се продужити.

Тему за израду писменог рада може предложити кандидат или енергетски субјект у коме је кандидат запослен.

Члан 13.

Писмени рад оцењује испитивач.

Кандидат може полагати усмени део испита и општи део испита ако је писмени рад позитивно оцењен од стране испитивача.

Члан 14.

Кандидат се на стручном испиту оцењује за општи део једном оценом, а за посебан део из сваког предмета посебно.

Коначан успех кандидата на стручном испиту утврђује комисија.

Успех кандидата на стручном испиту оцењује се оценом "положио" или "није положио".

Оценом "није положио" оцењује се кандидат који није показао довољан успех из општег дела и једног предмета из посебног дела испита, или ако није показао довољан успех из два предмета посебног дела.

Члан 15.

Кандидат који није показао довољан успех из општег дела или из једног предмета посебног дела може полагати поправни испит у року који не може бити краћи од три месеца од дана када је испит полагао.

Члан 16.

Ако кандидат не приступи полагању стручног испита или пре почетка полагања стручног испита изјави да одустаје од испита, сматраће се да није ни полагао испит.

Члан 17.

Ако кандидат неоправдано одустане од започетог полагања стручног испита сматраће се да испит није положио.

Комисија може на писмени захтев кандидата одложити започето полагање стручног испита ако је кандидат због болести или из других оправданих разлога био спречен да настави полагање стручног испита.

Члан 18.

О полагању стручног испита води се записник у који се уносе подаци од значаја за ток испита, као и оцена да ли је кандидат положио или није положио стручни испит.

Записник потписују председник, чланови комисије и записничар.

Члан 19.

На основу записника о полагању стручног испита кандидату се издаје уверење о положеном стручном испиту. Уверење из става 1. овог члана садржи:

1) назив министарства, односно покрајинског секретаријата надлежног за послове енергетике које је образовало комисију;

- 2) пропис на основу кога се издаје уверење;
- 3) име, презиме и место рођења кандидата;
- 4) врсту послова за чије обављање је кандидат положио стручни испит;
- 5) регистарски број евиденције;
- 6) датум издавања уверења;
- 7) потпис председника комисије и печат министарства, односно покрајинског органа надлежног за послове енергетике.

Члан 20.

Евиденцију лица која су полагала стручни испит пред Комисијом из члана 7. став 1. овог правилника води Савез машинских и електротехничких инжењера и техничара Србије и по окончању испитаног рока, са примерком уверења доставља је Министарству рударства и енергетике, а евиденцију лица која су полагала стручни испит пред комисијом из члана 7. став 3. овог правилника покрајински орган надлежан за послове енергетике.

Евиденција садржи податке о кандидату и то: име и презиме, година и место рођења, пребивалиште, време полагања стручног испита као и податке о успеху на испиту.

III. ПРОГРАМ И ГРАДИВО ОПШТЕГ И ПОСЕБНОГ ДЕЛА СТРУЧНОГ ИСПИТА

Члан 21.

Општи део стручног испита кандидати полажу према јединственом програму. Посебан део стручног испита кандидати полажу према посебно утврђеном програму за одређени степен школске спреме.

Члан 22.

Општи део стручног испита обухвата следеће градиво:

A. Уставно уређење и основи система државне управе

1. Слободе, права и дужности човека и грађанина

Уставни принципи у остваривању слободе, права и дужности човека и грађанина. - Остваривање људских и мањинских права и грађанских слобода. - Међународни субјективитет. - Једнакост грађана у правима и дужностима. - Слобода кретања и настањивања. - Неповредивост људског достојанства. - Неповредивост тајне писма и других средстава општења. - Заштита тајности података о личности. - Неповредивост стана. - Право на жалбу или друго правно средство. - Право на одбрану. - Право на накнаду материјалне и нематеријалне штете. - Посебна заштита мајке и детета и посебна заштита породице. - Право на заштиту здравља. - Право на здраву животну средину. - Право на школовање. -

Слобода стварања и објављивања. - Право својине и слобода предузетништва и право на наслеђивање. - Право на рад. - Право на слободан избор занимања. - Право на штрајк. - Слобода вероисповести. - Бирачко право. - Слобода збора и другог окупљања. - Слобода политичког, синдикалног и другог организовања и деловања. - Слобода штампе и других видова јавног обавештавања. - Право држављанства. - Право на јавну критику рада државних и других органа. - Слобода изражавања националне припадности и културе и слобода употребе свог језика и писма. - Слобода и права странаца. - Дужности грађана: дужност поштовања слободе и права других; право и дужност одбране Србије и Црне Горе и Републике Србије; дужност плаћања пореза и других дажбина; дужност придржавања Устава и закона; дужност савесног и одговорног вршења јавне функције; дужност пружања помоћи другоме и учествовања у отклањању опште опасности; аутономне покрајине - положај и надлежност, акти аутономних покрајина, органи аутономних покрајина, састав скупштине, однос републичких и покрајинских органа; јединице локалне самоуправе: општина - положај и надлежност, акти општине и начин њиховог доношења и начин одлучивања грађана; град Београд и други градови, положај и надлежност; извори прихода; акти и органи и њихов састав.

2. Надлежности државне заједнице Србија и Црна Гора и права и дужности Републике Србије

Надлежности државне заједнице Србија и Црна Гора и права и дужности органа Републике Србије - Институције државне заједнице Србија и Црна Гора и Републике Србије: Скупштина Србије и Црне Горе и Народна скупштина Републике Србије (надлежност, састав, начин избора и начин рада, доношење аката); председник Србије и Црне Горе и председник Републике Србије (права и дужности, начин избора, мандат, престанак мандата пре истека времена на које је биран, одговорност, разрешење); Савет министара и Влада (надлежност, састав и начин избора, начин рада, правни акти Владе); органи који врше послове државне управе (послови органа државне управе, управни надзор, инспекцијски надзор, поверавање послова државне управе, правни акти државне управе), Суд Србије и Црне Горе и судови и јавна тужилаштва Републике Србије; Војска Србије и Црне Горе и Народна банка Републике Србије.

Б. Радни односи

Заснивање радног односа. - Уговор о правима и обавезама директора - Образовање, стручно оспособљавање и усавршавање. - Потраживања запослених у случају стечајног поступка. - Клаузула забране конкуренције. - Удаљење запосленог са рада. - Измена уговора о раду. - Права запослених код промене послодавца. - Вишак запослених. - Радно време. - Одмор и одсуства. - Зараде, накнаде зараде и друга примања. - Заштита запослених. - Престанак радног односа. - Остваривање и заштита права запослених. - Организације запослених и послодаваца. - Колективни уговори.

В. Управни поступак

Начела управног поступка. - Стварна и месна надлежност. - Странка у управном поступку. - Покретање управног поступка. - (по захтеву странке и по службеној дужности). - Доказивање у управном поступку. - Достављање. - Рокови. - Решење (саставни делови, рокови за доношење решења). - Жалба и поступак по жалби. - Појам коначног, извршног и правоснажног решења. - Извршење решења. - Трошкови управног поступка.

Правни извори за општи део испита

- Уставна повеља државне заједнице Србија и Црна Гора ("Службени лист СЦГ", бр. 1/03 и 26/05);

- Устав Републике Србије ("Службени гласник РС", број 1/90);

- Закон о Влади ("Службени гласник РС", бр. 55/05 и 71/05);

- Закон о државној управи ("Службени гласник РС", број 79/05);

- Закон о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05 и 61/05);

- Закон о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97 и 31/02).

Члан 23.

Посебни део стручног испита обухвата:

1) Писмени део испита: израда писменог рада - пројекта или практични рад;

2) Усмени део испита:

- одбрана писменог рада, односно практичног рада;

- провера познавања техничких прописа, норматива, стандарда и закона, других прописа из области пројектовања, изградње и одржавања гасовода и унутрашњих гасних инсталација.

Члан 24.

Писмени рад израђује кандидат под надзором испитивача из чије је области тема писменог рада и у зависности од степена школске спреме састоји се од:

1) израде пројекта за изградњу објекта у целини за високу стручну спрему (дипломирани инжењер);

2) израде пројекта за изградњу објекта за вишу стручну спрему (инжењер);

3) израде пројекта за изградњу мање сложеног дела објекта за средњу стручну спрему.

Члан 25.

Практични рад кандидат обавља под надзором испитивача из чије је области предмет практичног рада и у зависности од степена школске спреме обухвата:

1) код петог степена образовања израду предмета или елемената инсталације и испитивање са разарањем или без разарања;

2) код четвртог степена образовања израду предмета или елемената, инсталација и испитивање са разарањем или без разарања;

3) код трећег степена образовања израду предмета или елемената инсталације.

Члан 26.

Усмени део испита који се односи на проверу познавања техничких прописа, стандарда, норматива и других прописа обухвата:

1) Код високе школске спреме:

- класификацију и опште услове квалитета гасовитих горива;
- основне термине и дефиниције за гасне инсталације;
- поузданост и безбедност гасних инсталација и постројења;
- гасне апарате;
- пројектовање и извођење магистралних гасовода, мернорегулационих станица, дистрибутивних гасовода (од челичних и полиетиленских цеви);
- контролу, испитивање и одржавање: магистралних гасовода, мернорегулационих станица, дистрибутивних гасовода (од челичних и полиетиленских цеви);
- гасне компресорске станице;
- одоризацију природног гаса.

2) Код више и средње школске спреме (пети, четврти и трећи степен образовања):

- испитивање гасних арматура и заварених, спојева на цевоводима (контрола без разарања);
- начин и врсте испитивања залемљених спојева (контрола без разарања) заварених спојева на цевоводима од полиетилена (контрола без разарања); заварених спојева на цевоводима (са разарањем) и цевовода водом под притиском;
- поступак заваривања цеви (израда предмета и елемената инсталација) гасним пламеном (аутогено заваривање), ручно електролучно, ТИГ, електроотпорно заваривање ПЕ цеви, тврдо лемљење;
- критеријуме прихватљивости грешака у завареним спојевима;
- садржај пратеће документације о заваривању цевовода.

Правни извори за посебни део испита

- Закон о стандардизацији ("Службени лист СРЈ", бр. 30/96, 59/98, 70/01 и 8/03);
- Закон о енергетици ("Службени гласник РС", број 84/04);
- Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника ("Службени лист СРЈ", број 29/97);
- Правилник о техничким условима и нормативима за безбедан транспорт течних и гасовитих угљоводоника магистралним нафтоводима и гасоводима и нафтоводима и гасоводима за међународни транспорт ("Службени лист СФРЈ", број 26/85);
- Правилник о техничким нормативима за пројектовање и полагање дистрибутивног гасовода од полиетиленских цеви за радни притисак до 4 бара ("Службени лист СРЈ", број 20/92);
- Правилник о техничким нормативима за кућни гасни прикључак за радни притисак до 4 бара ("Службени лист СРЈ", број 20/92);

- Правилник о техничким нормативима за стабилне инсталације за детекцију експлозивних гасова и пара ("Службени лист СРЈ", број 24/93);
- Правилник о техничким нормативима за пројектовање, грађење, погон и одржавање гасних котларница ("Службени лист СФРЈ", бр. 10/90 и 52/90);
- Правилник о техничким нормативима за унутрашње гасне инсталације ("Службени лист СРЈ", бр. 20/92 и 33/92).

IV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 27.

Започето полагање стручног испита завршиће се по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог правилника.

Члан 28.

Уговор из члана 7. став 2. овог правилника закључиће се у року од 60 дана од дана објављивања овог правилника.

Члан 29.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о програму и полагању стручног испита за техничко руковођење гасоводним системом и руковање и одржавање гасних уређаја, постројења и инсталација ("Службени гласник РС", број 46/92).

Члан 30.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Број 210-10-110-00-2/2005

У Београду, 20. октобра 2005. године

Министар,
Радомир М. Наумов, с.р.